

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 41646

Polletna naročnina . . . . . L. 1.500

Letna naročnina . . . . . L. 3.000

Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 30 (1161)

Gorica - četrtek, 29. julija 1971 - Trst

Posamezna številka L 80

Pokonciljska doba Senca velikega brata

Drugi vatikanski koncil je kot zgodovinski dogodek že stvar preteklosti. Je pa še vedno sodoben v tem, da nam daje smernice za prilagoditev, kot se je izrazil papež Janez XXIII. v otvoritvenem govoru 11. oktobra 1962 na prvem zasedanju koncila. Gre za prilagoditev cerkvenega življenja in razlage cerkvenega nauka, pri čemer je treba seveda ohraniti vse bistveno za Cerkev in vero. Upravičeno lahko imenujemo zadnji koncil kot veliko šolo, iz katere naj sedanji rod črpa stare in nove nauke ter se po skušnjah zgodovine prilagaja razmeram človeštva.

KAJ MORA KONCIL PRINESTI?

Moderni človek se zanima predvsem za to, kar je zdaj in pa za to, kar mu bo prinesla prihodnost. Zato ga zanima tudi to, kaj koncil še more prinesiti oz. mora prinesiti.

Vsem nam je jasno, da je šest let po koncilu prekratka doba, da bi mogli iz nje temeljito in dokončno presoditi koncil, njegovo pomembnost in uspešnost. Prav tako vemo, da koncila ne smemo primerjati s prireditvami, ki se končajo z dogodki, katere čas pokoplje in zabriše ter se jih spominjajo nato le še tisti, ki se zanimajo za študij mrtvih reči.

Koncil je pa dogajanje, ki ne ostane le v spominu, ampak se pozna v življenju Cerkev; je dogajanje z namenom, da učinkuje dolgo časa znotraj in zunaj njenega življenja.

Ta prvi vidik koncilске dobe zasluži, da ga dobro premislimo. Vsaj to moramo premisliti, ali je koncilska dediščina nekaj, kar je treba ohranjati ali pa nekaj, kar je treba razvijati.

Stari koncil so se n. pr. končali z opredeljitvijo določenega cerkvenega nauka. Te sklepe je treba spoštovati in jih upoštevati ter jih imeti za vedno veljavne kot dediščino prave vere.

Lahko pa so sklepi kakšnega koncila narejeni z namenom, da jih uresničimo in skušamo iz njih pridobiti čim več sadov. Prav pri drugem vatikanskem koncilu take predpostavljamo, saj ga označujemo za pastoralnega, to se pravi vsega usmerjenega v delovanje. Te naloge pa ni mogoče izvršiti brez trajne pomoči cerkvenega učiteljstva.

CAS NOTRANJE NAPETOSTI

Lani 15. julija je sv. oče Pavel VI. dejal zbranim romarjem in turistom: »Barometer v Cerkvu kaže trenutno na spremenljivo in nevlhte.«

Dejansko je zadnji cerkveni zbor na mnogih področjih povzročil notranje pretrese in postavil vprašanja, ki neposredno zadevajo rast božjega kraljestva v Cerkvu in v posameznih dušah. To je povzročilo novosti, spremembe, razpravljanje, razgibanost in tudi napetost.

Glede tega pa se mnenja hitro križajo. Nekateri obžalujejo, da ni več tiste spokojnosti, ki je prej vladala v Cerkvu. Drugi pa so tega prenavljanja veselji. Eni govorijo, da se Cerkev podira, drugi pa pravijo, da se poraja nova Cerkev. Eni trdijo, da je pokoncilskih novosti preveč, da se spodbujajo temelji tradicije in vse stvari prehitro menjavajo. Drugi pa spet naglašajo počasnost in lenobnost ter celo nazadnjaškega duha pri izvajanju koncilskih reform. Eni bi radi oživil prvotno Cerkev ter so zato nasprotni zgodovinskemu razvoju Cerkev, češ da ni v skladu s prvimi časi krščanstva. Drugi pa bi radi speljali ta razvoj tako daleč, da bi v Cerkvu ostalo le posvetno, vse sveto pa izgini. Odpraviti bi bilo treba po njih mnenju vso hierarhično (načelstveno) zgradbo Cerkev, ves njen pravni ustroj in vso njeno organizatorno zgradbo ter vse to nadomestiti s preprosto, osebno in karizmatično (pod vplivom karizem, posebnih milosti sv. Duha) dejavnostjo posameznih vernikov v družbi.

Brez dvoma: to je čas notranje napetosti v Cerkvu, čas nevlhte, čas preskušnje. Le kdor je trden in veri in poln ljubezni do Boga in bližnjega, mu to ne

bo v škodo, temveč v korist.

S posebno povezanostjo je treba danes klicati Duha vednosti, Duha sveta, razumnosti in modrosti. Nove spodbude se porajajo vseh plovod. So dobre ali škodljive? Spet je postala sodobna beseda sv. Pavla: »Neprenehoma molite! V vsem bodite Bogu hvaležni. Zakaj to je v Kristusu Jezusu razodeta vam božja volja. Duha ne ugasujte, prerokovanja ne zaničujte! Vse pa preizkušajte: kar je dobro, ohranite, vsakršnega zla se zdržite!« (1 Tes 5, 16-22).

TROJNA ZVESTOBA

»Rad bi vas spodbudil k trojni zvestobi,« je dejal papež Pavel VI. v že omenjenem nagovoru 15. julija 1970.

Bodimo zvesti koncilu! Prizadevajmo si bolj spoznati nauk koncila, ga študirati in raziskovati, poglabljati se v čudovite in bogate smernice koncila. Tolikšna obsežnost, strnjjenost in avtoriteta tega nauka je morda nekatere oplašila, pa zato ne prebirajo in ne razmišljajo tega vzvišenega in obveznega učenja. Spet drugi pa sicer govore o koncilu, a ne poznajo ne njegovih dokumentov, še manj pa njegovega duha. Menijo, da je pokoncilski duh v ugovarjanju, hitrem in podtalnem rušenju, v neprestanem spreminjanju. Toda koncil ni delo ljudi, temveč sv. Duha. Zato moramo jemati koncilске odloke v roke s svetim spoštovanjem, daleč proč od vsakega prezira ali upornosti, in z njimi hraniti svoje duše ter usmerjati svojo krščansko skupnost.

Druga zvestoba bodi zvestoba Cerkvu! Cerkev je treba ljubiti, ji služiti, jo skušati razumeti. Cerkev je znamenje in sredstvo zveličanja. Zanj se je Kristus daroval in žrtvoval. Mi vsi smo Cerkev, Kristusovo skrivnostno telo, v katerega smo včlenjeni in v katerem bomo uživali večno srečo. Prav to zvestobo danes žal premnogi na svoj način razlagajo, jo podcenjujejo, je v njenem globokem in bistvenem pomenu ne razumejo in je s pokorščino ne izpovedujejo. Namesto graditelji Cerkev so postali njeni rušitelji, namesto sodelavci njeni oporekovavci.

In končno: bodimo zvesti Kristusu! Ponavljamo le besede, ki jih je spregovoril Kristus Peter, na katerega grobu sedaj stojimo: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš« (Jan 6,29). V tem je bistvo pokoncilске dobe.

Dr.

Sv. oče o nedelji

Sv. oče se mudi na vsakoletnih počitnicah v Castelgandolfo. Preteklo nedeljo 25. julija je imel prvo opoldansko srečanje s številnimi romarji, ki so ga prišli obiskat v počitniški kraj. Svoj kratek govor je posvetil nedelji.

Med drugim je dejal: Danes je nedelja. Ne smemo nikoli pozabiti v vsakdanjem trušču dogodkov v naši sredi in svojih osebnih skrbi, da je to Gospodov dan, — dan, ki je posvečen najvišjim stvarim. Prva dolžnost je verska, da prostovoljno in zavestno z našim bogočastjem izrazimo svojo ljubezen do Boga. Bogočastje naj bo v bratski in miroljubni povezanosti z brati in sestrami v občestvu vere

Končno po šestih mesecih

3. decembra lanskega leta je 27 podpisnikov, predstavnikov slovenskih organizacij na področju dežele Furlanija-Juljska Benečija naslovilo na predsednika italijanske vlade Emillia Colombo posebno pismo, v katerem so mu orisali položaj slovenske narodne skupnosti v Italiji in navedli stvarne predloge, obenem ga pa naprosili, da bi čimprej sprejel slovensko odposlanstvo.

Po več kot šestih mesecih popolnega molka s strani ministrskega predsednika Colomba sta prejšnji teden deželna sveto-

čprav je bilo v Titovi Jugoslaviji vsa povojna leta mnogo rođenja zoper zahodni in zlasti severnoameriški imperializem, si pa nihče od njenih odgovornih voditeljev po prelomu s Stalinom v juniju 1948 ni delal utvar, da je edini resnični in dejanski sovražnik komunistične Jugoslavije Sovjetska zveza.

Stalin bi bil leta 1948 Jugoslavijo lahko mimogrede zasedel, če ga pri tem ne bi zadrževal jaltski dogovor (50 : 50, to se pravi: pol Jugoslavije njemu, pol pa Zapadu), podprt z angloameriško vojaško navzočnostjo v Trstu in v Astriji ter z monopolom atomske bombe za skrajni primer.

Zaradi tega se je odločil svojega, doslej najbolj poslušnega privrženca privedi v pravi hlev po notranji vsaji, ki naj bi jo izvedli pristaši Kominforma, katero pa je Tito pravočasno preprečil z brezobzirnim uničenjem »pravovernih« v Moskvo zagledanih komunistov. Goli otok bi o tem mogel marsikaj povedati. S tem si je Tito priklical nase smrtno obsodbo, ki še vedno ni bila preklicana, čeprav sta Stalinova naslednika Hruščev in Brežnjev vsaj na videz omilila svoje stališče do Titovega upora Moskvi.

Kasneje, ko je Stalin spoznal, da Tita z notranjo vstajo ni mogoče več zrušiti, je zapadnim zaveznikom namignil, da bi bil pripravljen tudi na delitev Jugoslavije po načelu 50 : 50, toda Zahod je že prišel do zaključka, da se

splača Jugoslavijo v njeni neodvisni poti v komunizem podpreti, zato ji je začel nuditi obilno gospodarsko in vojaško pomoč. S tem so zapadni zavezniki prepredili Sovjetom prodor do Jadrana, kar se jim še danes dobro obrestuje.

SOVJETSKA ZVEZA STALNO NA OPREZU

Toda Jugoslavija kljub temu ni bila nikdar čisto varna pred svojim velikim slovanskim bratom. Senca njegove bližine s četami, ki stojijo na Madžarskem, jo je trajno vznemirjala, zlasti ker se Sovjetska zveza ni nikdar odpovedala temeljnemu načelu svoje politike, da brez poslušne Jugoslavije njena varnost v srcu Evrope ni zagotovljena.

Zato je Moskva trdno odločena, polastiti se Jugoslavije z vojaško zasedbo čim bodo prilike zrele za to: bodisi da bo v Jugoslaviji sami prišlo do zmešnjav ali pa da bodo sile Atlantskega pakta premalo čuječe ali pa da bodo Hrvatje spet zahtevali kot v prvi Jugoslaviji svojo državo.

Do zmešnjav v Jugoslaviji lahko pride iz notranjepolitičnih in narodnih vzrokov. Napetost med Srbi in Hrvati je zadnje čase v zvezi z razpravo o novi ustavi zelo narastla; narašča tudi napetost med Srbi in Albanci v avtonomni pokrajini Kosmet (Kosovo-Metohija); od sosedov se pa zlasti Bolgarija, oprta na sovjetsko potuho,

neprestano zaganja proti Makedoniji, češ da Makedonci kot naroda ni, temveč da so to Bolgari. Letos spomladi so bili pod sovjetskim vodstvom veliki manevri bolgarskih sil, ki so preskušale skupne načrte, kako presekat Srbijsko preko Niša, Stipa in Skopja do Albanije.

NOTRANJA NESOGLASJA

Vse to ima tudi odjek v jugoslovanski ljudski armadi, ki jo vodijo predvsem srbski častniki. Ti se vedno bolj nagibajo k misli, da zahteva kočljivi zunanje politični položaj večji naslon na Moskvo.

V zvezi s tem ne more biti zgolj naključje, da je Tito v govoru, ki ga je imel 8. maja na kongresu samoupravljalcev v Sarajevu, javno napadel generale, ko je dejal: »Znali bomo opraviti z ljudmi, ki samo kritizirajo našo socialistično stvarnost. To niso tisti z 80.000 dinarjev pokojnine, temveč oni s 350.000 dinarji, med njimi generali...«

Ker je dopisnik zahodnonemškega tednika »Der Spiegel« Ruhlmann svetu razodel v enem izmed člankov notranje spore v jugoslovanski armadi in odstavitve visokih Moskvi naklonjenih častnikov, je bil zaradi »vohunstva« od beograjskega vojnega sodišča obsojen na šest let ječe, pa nedavno od Tita pomiloščen.

ČAKANJE PRAVEGA TRENUTKA

Sovjetska zveza, ki računa na spopad z rdečo Kitajsko, hoče imeti zagotovljen red v varnostnem pasu evropskih satelitov. Ta pas bi bil že zaprt, če ne bi pri tem bila Jugoslavija izven njega. Ta odprta vrzel močno draži sovjetske oblastnike in je Brežnjeva že jeseni leta 1968, takoj po zasedbi Češkoslovaške, skoraj zapeljala do poskusa tudi Jugoslavijo s silo zasedati, sklicujoč se na načelo o omejeni suverenosti socialističnih držav.

Tedaj je spet prišla prav tolikokrat osporavana »imperialistična« Amerika. Sam Nixon je prihitel na obisk in njegov poset Titovemu rojstnemu kraju Kumrovcu naj bi svetu in domu pokazal, da stoji Severna Amerika tudi to pot ob strani Jugoslavije.

Vse to je sovjetsko nevarnost spet za nekaj časa odložilo. Sedaj pa, ko Jugoslavijo pretresajo gospodarska kriza, zbežanost v partijskem in vladnem vodstvu pa vedno bolj brezobzirna obračunavanja med različnimi narodi Jugoslavije, je Moskva spet na oprezu. Kot nekaj Nemci, skuša tudi ona razbiti Jugoslavijo po liniji hrvaškega odpora do jugoslovanske države.

Obstaneke vsake Jugoslavije je namreč odvisen od volje Hrvatov kot njenega zemljepisno osrednjega naroda. Toda take hrvaške narodne volje ne v prvi ne v drugi Jugoslaviji nikdar ni bilo veliko. Zato so si Hrvati v letu 1941 izbrali za svojega zaveznika Nemčijo, ker je bila proti Jugoslaviji, in sedaj mnogi izmed njih računajo na Sovjetsko zvezo. Moskva to ve in čaka. Prepričana je, da če ne prej, bo lahko nastopila po Titovem izginotju s pozornice. Tedaj bo moral Zapad pokazati, če mu je kaj do ohranitve Jugoslavije. Težko je predvidevati, kako bo zlasti Severna Amerika reagirala; njeno klavno obnašanje ob zasedbi Češkoslovaške pa žal ne daje preveč upov.

Petič proti Luni

V ponedeljek 26. julija ob 15,34 po italijanskem času so Amerikanci izstrelili na Kennedyjevemu rtu vesoljsko ladjo »Apollo 15«. Ta polet je od vseh dosedanjih najdaljši, saj bodo ostali astronomi v vesolju 12 dni, 7 ur in 12 minut. Odprava je stala ameriško vesoljsko ustanovo NASA 276 milijard lir.

Pristanek na Luni je predviden za soboto 31. julija ob 0,15, izkrcanje na lunino površino, ki ga bosta izvedla vesoljca Scott in Irwin, pa se bo pričelo ob 15,24 istega dneva. V celoti se bosta vesoljca mudila na Luni 66 ur in 56 minut. Povratek na Zemljo je določen za soboto 7. avgusta ob 22,46.

Program, ki ga bosta vesoljca izvedla, je zelo obsežen. V soboto 31. julija bosta David Scott in James Irwin opravila izlet do obronkov gorskega masiva Apeninov, roba skrivnostne soteske Hadley Rille in južnega dela kraterja Elbow. Drugi vesoljski izlet bo naslednji dan do »Spredejnega kraterja«, ki je v neposredni bližini skupine deseterih kraterjev v Morju deževij. V ponedeljek 2. avgusta je na programu še tretji izlet 5 km proč od pristajalne točke k severni terasi kanjona Hadley Rille.

Oba vesoljca se bosta to pot posluževala pri svojem kretanju po Luni posebnega vozila na baterijski pogon »Rover 1«. Pri tem bosta v celoti naredila 38 km poti. Zaključni prelet gorskega sveta luninih Apeninov bo brez dvoma za vesoljca najtežji in najnevarnejši, saj se najvišji vrhovi dvigajo tudi 5200 metrov visoko.

Polet »Apollo 15« je eden zadnjih poletov te vrste. Predvidena sta še dva poleta na Luno, potem pa bodo izdelali nov vesoljski program. Morda bo prišlo do skoraj stalnih oporišč na Lunini površini, a v zvezi s tem bo treba rešiti še vrsto zapletenih problemov.

Program, ki ga bosta vesoljca izvedla, je zelo obsežen. V soboto 31. julija bosta David Scott in James Irwin opravila izlet do obronkov gorskega masiva Apeninov, roba skrivnostne soteske Hadley Rille in južnega dela kraterja Elbow. Drugi vesoljski izlet bo naslednji dan do »Spredejnega kraterja«, ki je v neposredni bližini skupine deseterih kraterjev v Morju deževij. V ponedeljek 2. avgusta je na programu še tretji izlet 5 km proč od pristajalne točke k severni terasi kanjona Hadley Rille.

Oba vesoljca se bosta to pot posluževala pri svojem kretanju po Luni posebnega vozila na baterijski pogon »Rover 1«. Pri tem bosta v celoti naredila 38 km poti. Zaključni prelet gorskega sveta luninih Apeninov bo brez dvoma za vesoljca najtežji in najnevarnejši, saj se najvišji vrhovi dvigajo tudi 5200 metrov visoko.

Polet »Apollo 15« je eden zadnjih poletov te vrste. Predvidena sta še dva poleta na Luno, potem pa bodo izdelali nov vesoljski program. Morda bo prišlo do skoraj stalnih oporišč na Lunini površini, a v zvezi s tem bo treba rešiti še vrsto zapletenih problemov.

Polet »Apollo 15« je eden zadnjih poletov te vrste. Predvidena sta še dva poleta na Luno, potem pa bodo izdelali nov vesoljski program. Morda bo prišlo do skoraj stalnih oporišč na Lunini površini, a v zvezi s tem bo treba rešiti še vrsto zapletenih problemov.

Interpelacija dr. Stoke

V deželnem svetu je svetovalec dr. Stoka, izvoljen na listi Slovenske skupnosti, vložil sledeče vprašanje: »Zanima me, ali je deželni odbor pripravljen intervenirati pri pristojnih občinskih upravah v Kanalski dolini, zlasti v Naborjetu — Ukve, da bi se čim prej odstranile tablice s hišnimi številkami, ki še vedno nosijo znake fašistične diktature.«

Marija Bistrica v hrvaškem Zagorju

V nedeljo, 15. avgusta, bo v Mariji Bistrici v hrvaškem Zagorju Marijanski kongres. Računa se, da bo romarjev nad sto tisoč. Glavna slovesnost bo ob 10. uri, ko bo na novem oltarju zunaj cerkve maševal papežev legat skupaj z drugimi kardinali, škofi in duhovniki.

KJE JE TA BOZJA POT?

Hrvaško Zagorje je nadaljevanje naših krajev ob rečici Sotli. Tudi ljudstvo ima skoraj enako govornico in enak mehki značaj. So pač bili Slovenci in Hrvati vedno skupaj; niso jih ločevale visoke gore kot koroških in kranjskih Slovencev. Nasprotno: prijazni griči, gorice in skrite vode so jih združevali.

Hrvati smatrajo svoje Zagorje za najlepši del svoje domovine. Nizko gričevje krasijo neštete cerkve in kapele. Povsod silijo na dan izviri in potoki, povsod se lahko napiješ iz bistrega studenca. Potoki se strnejo v rečico Krapino, ki se tiho vije po deželi. Iz visocin gore Sv. Ivana Zelenega pa izvira voda, ki ji pravijo Bistrica. Kasneje se strne s Krapino. Ta potok je dal ime zagorski naselbini Marije Bistrice.

Kraj Bistrica se omenja že v 13. stoletju. Tam je stal kaštel, plemiški grad, v katerem so se menjavale razne plemiške družine. Ze leta 1334 se omenja v seznamu župnijskih cerkva zagrebškega arhidijakona sv. Petra in Pavla v Bistrici. Ta župnija obstaja še danes, toda pod imenom Marija Bistrica. Mogočna Marijina cerkev stoji na vrhu hriba, ki obvlada vso obširno okolico. Svetišče je obdano s prastarim obzidjem, hodniki in župniščem, ki mu pravijo Hrvati župni dvor.

IZ ZGODOVINE ŽUPNIŠČA

Leta 1094 je bila ustanovljena v Zagrebu škofija. Ker Bistrica ni tako daleč od Zagreba, je po vsej verjetnosti kmalu po letu 1000 že imela svojo cerkev. Zanimivo je, da so pod zagrebško škofijo spadali tudi Slovenci iz Prekmurja in Bele Krajine, prvi skoraj 700 let, do leta 1777, drugi pa dve sto let, ko je oglejski patriarh Bertold Belo Krajino vključil v kranjsko deželo. Brez tega vključnja bi bila kasneje Bela Krajina postala zelo verjetno hrvaška dežela.

O cerkvi v Bistrici ni do leta 1687 nobenih podatkov. Takrat pa je začel župnik Andrej Ivšič cerkev popravljati in prezidavati, ker je prihajalo vedno več romarjev na Bistrico. Postala je tako slavna, da se je začel zanjo zanimati tudi hrvaški sabor (parlament) v Zagrebu. Ta sabor je 20. oktobra 1710 določil, naj se v cerkvi Marije Bistriške postavi nov lesen in dostojen oltar, ki naj bo primerno poslikan in dobro pozlačen. Vsak plemič in občan naj bi v teku dveh mesecev kaj prispeval. Novi glavni oltar je bil nato posvečen leta 1715.

Leta 1723 je dobila bistriška cerkev nove orgle, ki jih je izdelal mojster Genšak iz Celja. Leta 1748 je bilo zgrajeno mogočno župnišče. Je to ogromna stavba, namenjena duhovnikom, ki pridejo z romarji ali pomagajo v spovednici.

Leta 1875 je postal župnik v Bistrici učeni dr. Jurij Žerjavič, ki se je ves posvetil obnovi in prezidavi stare cerkve,

katera je postala premajhna za tolike množice romarjev. Dal je podaljšati svetišče za 11 metrov; zgrajen je bil tudi popolnoma nov prezbiterij in postavljena nova prostorna zakristija. Stara cerkev je bila baročna, sedanja pa je v novejšem renesančnem slogu.

Ko so bila gradbena dela ravno v največjem razmahu, je v noči Marijinega vnebovzeta leta 1880 nastal v bistriški cerkvi požar. Ker je bila cerkev polna lesenih zidarskih odrov, je ogenj hitro napredoval. Vsa stekla so popokala, orgelske piščali so se stopile od vročine, prižnica se je zrušila, edino veliki oltar s čudodelno podobo je ostal popolnoma nedotaknjen. Nato je 9. novembra 1880 obiskal hrvaško Zagorje, ko so se v Bistrici vršila zadnja dela, močan potres, ki pa je prizadel le oboke v stranskih kapelah.

Tako je bila zidava sedanjega svetišča končana leta 1882, 3. junija 1883 pa je novi glavni oltar slovesno posvetil zagrebški nadškof Mihanović.

ČUDODELNI KIP

Biser bistriškega Marijinega svetišča je čudodelni kip Matere božje. Sam na sebi ni kip kaka posebna umetnost. Narejen je iz lesa in ima teman izraz. Kip je imel burno zgodovino. Leta 1545 so ga zaradi turških napadov zazidali pod krom stare cerkve, nanj pozabili in ga v letu 1684 spet odkrili. Postavili so ga na glavni oltar tedaj še cerkve sv. Petra in Pavla. Takrat se je začel nenehen vzpon sedanje Marijine božje poti.

Leta 1922 je nastopil službo župnika pri Mariji Bistriški Slovenec Matija Seigerschmid, rojen v Idriji. Njegov brat Jožef je bil tudi duhovnik in je nazadnje pastiroval v Naklem pri Kranju. Oba brata sta bila plodovita pisatelja verskih knjig.

Matija Seigerschmid je kmalu postal apostolski protonotar, kar mu je dajalo pravico nositi mitro in škofovsko palico pri slovesnih mašah, kar je bilo romarjem zelo všeč. Ta župnik je v času svojega pastirovanja dosegel za Marijo Bistriško dve posebni obliki: 4. decembra 1923 je bila v Rimu izdana listina, da gre cerkvi v Mariji Bistrici naslov bazilike, prvo nedeljo meseca julija 1935 pa je bil starodavni kip kronan z dvojno krono. To je bil najlepši dan v življenju msgr. Matije Seigerschmieda, pa tudi do sedaj najbolj veličastni dan v zgodovini bistriške božje poti. Letošnji marijanski kongres ga pa bo verjetno presegel.

Pomenljive obrede kronanja je opravil zagrebški nadškof dr. Anton Bauer. Ob tisti priložnosti je tudi izrekel zaobljubo vsega hrvaškega naroda: »Vedno smo bili, že zdaj smo in na večno hočemo ostati Marijini. Marija, ti bodi naša zvezda vodnica, ti nam kaži pravo pot k Bogu in pravi veri Kristusovi, v zaupanju na Boga in na Tebe, o Mati!« —jk

Papeška straža zavisi od prostovoljcev

Sv. oče Pavel VI. se je obrnil do švicarskih katoličanov, naj skrbijo, da bo iz njihovih vrst tudi v prihodnosti prihajalo dovolj prostovoljcev za papeško stražo. Obenem je sv. oče povišal pokojnino 160 nekdanjim švicarskim gardistom.

Iz Beneške Slovenije

Festival slovenske beneške pesmi

Društvo »Rečanj« v Hlodiču v Beneški Sloveniji je preteklo nedeljo 25. julija organiziralo »Praznik beneške pesmi«, tako stare kot nove.

Spored se je pričel s starimi pesmimi, ki sta jih peli dve beneški dekleti ob spremljavi harmonike. Med pesmimi so bile Zaplula je barčica moja, Kuč bom ušafala moža in Ljubica moja, kje si snjoka bila.

Potem so prišle na vrsto nove pesmi, katerih besedilo in glasbo so napisali domačini. Ocenjevalna komisija je prisodila prvo mesto pesmi »Pustita nam rože«. Glasbo zanjo je napisal Rinaldo Luszach, besede Aldo Clodig, zapel pa je pesem Renzo Birtig. Tej pesmi je občinstvo najbolj navdušeno ploskalo. V njej je rečeno: »Pustite nam peti, kot nam ugaja, govoriti in jokati, pisati in brati v jeziku, v katerem nam je mati govorila kot ste včasih vi!«

Veselo slavje so imeli ob praznovanju vaškega patrona tudi v Subidu pri Ahtnu (Attimis). Popoldne so se tam sestali beneški izseljenci z občinskim svetovalcem z Brda (Lusevera) dr. Viljenom Cerno-jem, zvečer pa je kraj obiskala folklorna skupina »Sava« iz Kranja, ki je izvedla vrsto jugoslovanskih ljudskih plesov ter žela za svoj nastop veliko priznanje.

Homatije v arabskem svetu

»Se nikoli protislovja v arabskem svetu niso bila po šestdnevni arabsko-izraelski vojni leta 1967 tako izrazita kot zadnje dni,« je zapisal pariški dnevnik »Le Monde«, ko komentira zadnje dogodke v arabskih deželah, zlasti pa v Sudanu. Po mnenju lista »Le Monde« postaja libijski državni poglavar polkovnik El Gedafti novi močni mož arabskega sveta, ki je nadomestil Naserja. El Sadat, egiptovski predsednik, očitno zaradi notranjih težav niso sposoben prevzeti vodstva arabskega sveta. In kar je tudi zanimivo: pri zadnjih spremembah je postala protikomunistična ost nekaterih arabskih državnikov zelo očitna. To seveda Sovjetski zvezi, ki tako obilno podpira Arabce, ne more biti všeč.

V zadnji številki smo poročali, da so levičarski krogi v ponedeljek 18. julija izvedli državni udar v Sudanu in odstavili generala Džaferja el Nimejrija. Udar je vodil major Hašem el Ata. Eden prvih njegovih ukrepov je bila ponovna dovolitev komunistične stranke. Za predsednika države je bil imenovan Babiker el Nur, ki pa je bil tedaj v Londonu.

Polkovnik El Gedafti, močni mož Libije, ki mrzi komuniste vsaj toliko kot Amerikance in Izraelce, je takoj začel ukrepati. Ko je angleško letalo z novim predsednikom el Nurom v četrtek 22. julija prišlo v libijski zračni prostor, je prisilil pilota, da je letalo pristalo v Bengaziju. Takoj je dal aretirati el Nura in njegovega spremljevalca Havadalaha, kasneje pa ju je predal sudanskim oblastem. Seveda je bila Gedaftijeva poteza čisto navadna roparska akcija, a mož, ki z nafto zalaga pol Evrope, se malo briga za to, kaj bodo rekli drugi.

Medtem pa so čete v Sudanu, ki so jih libijski in egiptovski odposlanci znali pregovoriti, isti četrtek izvedle protiudar. Osvobodile so El Nimejrija, major Hašem el Ata in njegovi sodelavci so pa v hipu postali ujetniki. Kasneje so bili od vojaškega sodišča obsojeni na smrt in usmrčeni.

Pa skrivnostnih dogodkov še ni bilo konec. Edina arabska država, ki je takoj priznala novo levičarsko oblast v Sudanu, je bil Irak. Tamošnja vlada je isti večer poslala skupino vidnih funkcionarjev na pot v Sudan, da prisostvujejo prevzemu oblasti. Toda čudo! Sredi poti, ko je letelo nad Saudsko Arabijo, je letalo eksplodiralo v zraku. Spet druga poročila trdijo, da je bilo sestreljeno. Od koga in zakaj?

V Sudanu pa se je začela temeljita protikomunistična čistka. El Nimejri je ukazal zapreti vse komuniste, ker da »so izdajalci«. Z vsakim, — je dejal — ki bo skušal takega izdajalca skriti, bomo postopali enako kot z izdajalcem.« V Tripoliju v Libiji pa se je po ulicah zbrala številna množica, ki je vzklikala protikomunistična gesla. Lahko si mislimo čustva sovjetskih funkcionarjev, ki so morali brez kakega protesta prisostvovati temu protikomunističnemu izbruhu.

V sedanjem trenutku je vsearabska vzajemnost popolnoma prazna beseda. Maroko in Libija sta prekinila diplomat-

Casaroli in Kremelj

Tednik »Bayernkurier«, glasilo bavarske krščanske demokracije je pod gornjim naslovom objavil daljši komentar o svojem časnem potovanju msgr. Casarolija v Moskvo. Podpisan je Angelo Buonaiutti, kar bi dalo slutiti, da je članek iz Rima.

Msgr. Casaroli je šel v Moskvo, pravi člankar, da bi tam podpisal pristop Vatikana k pogodbi o zapori atomskega orožja. Toda v Rimu so vsi takoj vedeli, da je bil to samo zunanji izgovor. Šlo je za to, da bi Cerkev mogla zavarovati in potem urejati versko življenje katoličanov v Rusiji, ki jih je tam po sovjetskih virih še okrog dva, po vatikanskih podatkih pa okrog tri milijone in pol. Ko se je msgr. Casaroli vrnil iz Moskve, je v Rimu iz dneva v dan naraščalo pričanje, da se je obisk končal z neuspehom. Se predno je odšel tja, so med člani državnega tajništva številni odsvetovali pogovore s Sovjeti.

Obisk sam ni bil kaj prida pripravljen. Msgr. Casaroli je sicer ocenjeval svojo pot kot povrnitev obiska Gromika in Podgornega v Vatikanu, toda v Moskvi se tega niso hoteli spomniti. Vatikanski diplomat sploh ni prišel v stik z Gromikom, dasi se rado ponavlja, da je msgr. Casaroli »vatikanski zunanji minister«. Moral se je pogajati z uradniki druge ali tretje kategorije. In še ti ga niso bili

voljni poslušati. Prislunhili so le, kadar je prenesel razgovor na politično polje, a to je moglo biti res zelo redko.

Kuzireva, vodjo sovjetske delegacije za razgovore, je moral msgr. Casaroli skorajda prisiliti, da ga je poslušal, ko mu je prebral referat o položaju katoliških vernikov v Rusiji. Govoril mu je o položaju v Pinski in okolici (škofija se še danes navaja kot poljska v Anuario Pontificio), kjer da je še 60 katoliških duhovnikov, a so brez škofa. Kuzirev mu je odgovoril, da so tam kristjani-baptisti in kar dobro izhajajo brez škofa... Sploh je Kuzirev odklanjal razpravljanje o položaju vernikov — sovjetskih državljanov, in proglasil takšno govorjenje za poseganje v notranje zadeve Sov. zveze. Nadaljeval je, da se ne pogovarja z msgr. Casarolijem kot predstavnikom Sv. sedeža, ampak z zastopnikom »samostojne države Vatikana«, ki bi mogla zelo koristno sodelovati pri delu za mir in še posebej pri pripravah za »evropsko varnostno konferenco«, ki jo sovjetski diplomati že skozi 20 let ponujajo na vse strani. Vatikan priznava Sovjeti torej samo mednarodno pravno.

Zanimivo je, da msgr. Casaroli ni sprožil vprašanja o položaju v Litvi. Vatikan ima namreč še vedno diplomatske stike z emigrantsko litvansko vlado.

Rimski krogi so se tudi vpraševali, ali je msgr. Casaroli izbral primeren trenutek za pot v Moskvo. Po demonstracijah na Poljskem in po donečem procesu proti židom je bilo težko računati, da bi Sovjeti bili pripravljeni na kake koncesije. Po drugi strani so pa drugi msgr. Casaroliju pripisovali daljnovidnost, ko je slutil, kaj bo v Sovjetski zvezi po XXIV. kongresu partije. Kongres je potem res sprejel mnogo sklepov, ki napovedujejo obnovo stalinizma.

Msgr. Casarolija cilj naj bi bil, da bi Sv. sedež dobil dovoljenje za umestitev stalnega zastopnika pri moskovskem patriarhu — katoliška Cerkev in ruska pravoslavna bi naj skupno obnavljali versko življenje v Rusiji in gradili ter utrjevali temelje za zblizevanje in enotnost obeh Cerkev.

Toda Sovjeti so mogli samo ponoviti, da so že leta 1945 (tudi prej že večkrat) ponudili vpostavitve rednih diplomatskih stikov med Vatikanom in sovjetsko vlado, to se pravi, da bi Moskva dobila vse, Sv. sedež pa nič —, ker bi se obravnavala samo politična vprašanja, nikdar pa verska.

Sislo.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Slovaška ima več novomašnikov

Na Slovaškem je letos prejelo mašniško posvečenje 36 bogoslovcev. Posvečenje je podelil neki češki škof, ker edini slovaški škof tega ni mogel zaradi starosti in bolezni. Na Češkem in Moravskem so pa letos imeli 43 novomašnikov. To je največje število novomašnikov v povojnih letih. To pa zato, ker je v letih 1968 in 1969 odpadla omejitev števila bogoslovcev. Med vsemi temi novomašniki je zato precej starejših novomašnikov.

Duh pravega misijonstva

Za misijonsko nedeljo v letošnjem oktobru je papež že izdal posebno okrožnico, v kateri poudarja, da morajo biti kristjani danes še posebno »luč svetla«. Ta svet nam napoveduje obup, strah in temno bodočnost, toda mi imamo veselo oznanilo, ki ga moramo posredovati vsem ljudem. Zato se morajo vsi kristjani zavdati odgovornosti in oznanjati duhovne vrednote. Bog nas ljubi in je vedno z nami. On je vedno v človeški zgodovini in zgodovini posameznikov navzoč. Ko pa govori o materialnih potrebah misijonov, pravi papež, da se on in škofje ne sramujejo prositi za miloščino, saj s tem pomagajo širiti evangelij. Vernike znova poziva, da naj posnemajo prve kristjane, ki so se odlikovali v velikodušnosti, veri in ljubezni do bližnjega.

Tri sto let Nove Šifte pri Ribnici

Božjepotna cerkev Nova Stifca pri Ribnici slavi letos tristoletnico svoje dograditve. Leži na pobočju Travne gore v višini 622 m, odkoder je lep razgled na vso ribniško dolino. Posvečena je Mariji Vnebovzeti. Po svoji umetniški lepoti — zlati oltarji, prižnica, zakristija in svete stopnice — spada med najlepše Marijine cerkve v Sloveniji in je razglašena tudi za kul-

turni spomenik. V letošnjem slovenskem Marijinem letu je bila Nova Stifca določena za kraj, kamor naj bi verniki ljubljanske nadškofije še posebej radi romali. Glavna slovesnost bo v nedeljo 22. avgusta, ko bo sv. mašo zunaj cerkve opravil sam ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik.

Mednarodni skavtski tabor na Japonskem

Trinajsti mednarodni skavtski tabor ali »JAMBOREE« bo od 2. do 10. avgusta letos na Japonskem. Pričakujejo nad dva tisoč udeležencev iz približno sto držav. Geslo tabora je: ZA RAZUMEVANJE!

Od 12. do 17. avgusta bo na Japonskem tudi 23. redno zborovanje svetovne skavtske zveze, ki se vrsti vsaki dve leti. Predvsem se bo razpravljalo o tem, kako lahko skavtizem sodeluje pri delu za razvoj zaostalih dežel.

Film o Janezu XXIII.

Katoliški duhovnik Ksaver Murphy in kanadski protestantski pastor Harold Aston sta sklenila izdelati dokumentarni film o Janezu XXIII. K. Murphy bo napisal besedilo, pastor Aston pa je predsednik filmske družbe Falcon de Edmonton in bo vodil tehnično delo. Temelj zamisli bo slonel na encikliki Janeza XXIII. »Pacem in terris«. Oba sta že prejela v Vatikanu dovoljenje za snemanje prostorov v Vatikanu in Castel Gandolfo. Film bo izdelan v barvah in bo prišel na trg ob veliki noči leta 1972.

Zgodba se bo začela v Sotto il Monte, rojstnem kraju; zajeti bodo vsi kraji, kjer je živel in potoval Roncalli - Janez XXIII. Vprašanje je, če bosta vpoštovala kratak obisk nadškofa-nuncija Roncallija v Ljubljani.

Trije naši rojaki iz Dobrodo, ki so se udeležili skupinskega romanja k Mariji Bistriški, 15. avgusta 1969 na trgu pred mogočno baziliko Matere božje. Bili so predhodniki letošnje goriško-tržaške skupine, ki v organizaciji Apostolstva sv. Cirila in Metoda prireja letos za 15. avgust romanje na isti božjepotni kraj

Taborjenje slovenskih goriških skavtov 1971

V sredo 21. julija so se vrnili s 14-dnevne taborjenja slovenski goriški skavti (SGS). Letos so si izbrali za kraj taborjenja zelo primeren prostor ob potoku Vrsnik, kjer se ta izliva v Sočo. To je kraj v dolini Trente, nedaleč od vasi Soča. Na taboru je bilo stalno nad 40 fantov, ki so živeli razdeljeni v posamezne vođe: trije vodi iz Gorice, eden iz Standreža, eden iz Rupe-Peči, eden pa iz Jamelj in Dola. Torej šest vodov. Poleg tega je bila na taboru še skupina roverjev in nekateri posamezniki, ki se niso vključili v noben vod. Občasno so bili v taboru še posamezni roverji, ki niso mogli na taborjenje za ves čas, ker jim niso dopuščale njih obveznosti na delu. Vodstvo tabora je imelo pri tolikem številu skavtov precej skrbi in dela in tudi kuhinja je morala delati s polno paro, da je napolnila zmeraj lačne želodce mladih fantov. Profesor Silvan, ki je letos vodil kuhinjo, se je v tem oziru zelo izkazal. Trikratni Hip! Hip! Hura! ob zadnjem tabornem ognju njemu v čast je gromovito odmeval v dolini Vrsnika in to povsem zaslužen.

Del goriških skavtov, ki so se nedavno iz svojega taborišča ob Soči v Trenti povzpeli do Triglavskih jezer in so si ob enem izmed njih privoščili zasluženi počitek

Skavtski tabori niso namreč zgolj neko vežbanje v skavtski tehniki. Skavt ne postane samo s tem, da poznaš nekaj zvezlov, ampak šele ko se zaveš svojega življenja, ko živiš po tistih načelih, ki jih je Baden Powell prevzel iz evangelija. Naši tabori niso neke počitnice v hribih. Saj bi se potem ne razlikovali od takozvanih nedeljskih turistov, ki jih zanima le to, kako in kje se bodo najedli in napili. Naša želja je namreč, da bi naši tabori vsakomur, ki se jih udeleži, nekaj pomenili, da bi vsi ti fantje postali dobri ljudje, in prav tako, da bi postali dobri kristjani in zavedni Slovenci, pa tudi sposobni za vsako delo v nadaljnjem življenju.

Z raznimi akcijami in podvigi, ki jih na taboru organiziramo, skušamo vzbujati čut odgovornosti, ki ga mora imeti vsak človek, če hoče, da bo v življenju nekaj veljal in ga bodo ljudje cenili. Uspešno se mi zdi tudi delo po vodih, kajti na ta način dosežemo, da se ti mladi fantje med seboj bolje spoznajo in si postanejo iskreni prijatelji. Nihče namreč ne dela za samega sebe, temveč da bi njegov vod zmagal. Družji jih torej prijateljstvo in zavest, da se morajo pri delu vsi potruditi brez izjeme. Upam, da bo letošnji tabor ostal vsem v lepem spominu in da se bomo prihodnje leto spet zbrali ob tabornem ognju, kjer bomo veselo prepevali skavtske pesmi.

Najtežjo vlogo na taboru ima četovodja. Kajti on je tisti, ki tabor naprej zamisli, pripravi, naredi načrte. Potem vse to izvaja. Pri tem seveda ne gre vse po prvotni zamisli, saj pride vmes toliko nepričakovane. Potrebno je zato prvotni program sproti prilagajati času in razmeram. To nalogo je letos že ponovno opravljal Bernard. Zaradi tega smo še njemu zastavili vprašanje:

»Ti si kot četovodja vodil tabor, ga pripravil in nosil tudi odgovornost za njega izvedbo. Kako si bil zadovoljen z letošnjimi fanti?«

»Posebej bi moral govoriti o starejših skavtih-roverjih, o vodnikih in še o ostalih fantih. Vsaka skupina je po svojih močeh pripomogla, da je naše taborjenje bilo več kot veselo počitnice — bilo je velika družina, kjer smo se skupaj veselili, skupaj jedli in skupaj delili vse prijetne ure.

Rad bi poudaril zlasti delo vodnikov, ki so kljub neizkušeni pokazali veliko smisla in dovolj čuta odgovornosti za

skavte, katere so v vodih vodili.

Vse to je pripomoglo, da je tabor uspel kljub izredno velikemu številu udeležencev. Uvideli smo, da je to število najvišje možno za en tabor. Če se bo naša skavtska organizacija širila v prihodnjem letu z enakim ritmom kot doslej, bo nujno potrebno pripraviti dva tabora, posebej za starejše in posebej za mlajše.

Ob koncu naj se še zahvalim vsem dobrotnikom, zlasti staršem naših fantov in tudi drugim prijateljem skavtov, za njih vsestransko pomoč, posebno da so nas pridno zalagali z zelenjavo in sadjem, ki je v hribih bolj tečno kot doma.«

(r + r)

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Izguba v slovenskih teoloških vrstah

V sredo 21. julija so v Ljubljani spopremili k zadnjemu počitku dekana ljubljanske teološke fakultete dr. Maksimiljana Miklavčiča. Umrl je nenadno zaradi kapi. Dr. Miklavčič je bil več let škofijski arhivar, od leta 1948 pa je predaval cerkveno zgodovino na teološki fakulteti.

Pred nekaj leti je začel s skupino sodelavcev pripravljati življenjepis svetnikov pod naslovom »Leto svetnikov«. Do sedaj sta izšli dve knjigi s svetniškimi življenjepisoma za prvo polovico leta. Upajmo, da je delo že toliko napredovalo, da bo kljub Miklavčičevi smrti srečno dokončano. Lansko jesen se je dr. Maks Miklavčič udeležil študijskih dni v Dragi, kjer je imel tudi predavanje.

Naj delavnemu duhovniku dobri Bog tudi na priprošeno svetnikov, za katerih poznanje in čast se je toliko trudil, nakloni bogato plačilo.

Ugovor proti graditvi barkovljanskih cest

V zvezi z nameravano graditvijo nove velike ceste preko Barkovelj, ki bi oškodovala tamkajšnje prebivalce in hudo prizadela naravne lepote omenjene obale, so Barkovljani sestavili ugovor. Predstavniki Barkovljanov so omenjeni ugovor, ki ga je podpisalo 2300 občanov (1800 podpisov je bilo zbranih v Barkovljah, 500 pa v mestu), osebno izročili županu Spacciniju.

vrsta miz. Naproti je prišel g. Franc Sodje, profesor misijonskega zavoda in naju s Pavlom Ostercem povabil, da si ogledava stavbo zavoda, kjer si bistrjijo um nabudni slovenski gojenci.

Stavba, za katero je napravil načrt priznani slovenski arhitekt Jure Vombegar, bi bila lahko v čast samemu neprekosljivemu mojstru arhitektu Plečniku. Vse je do zadnje pike praktično in premišljeno, svetlo, zračno, udobno. Snaga v vseh prostorih zavoda je vzorna. Na visoki terasi je celo bazen za kopanje. G. Sodja nama je razkazal tudi obe čitalnici, študijsko knjižnico in spalnice za gojence.

Nato smo posedli k mizam. Brhke slovenske mladenke in postavni fantje so začeli nositi na mizo dobrote, ki delajo čast pridnim slovenskim kuharicam v misijonišču. Kosilo je bilo tako izdatno in okusno, da boljšega v nobeni gosposki restavraciji ne bi mogel dobiti. Samo nekaj me je »vznemirjalo«: kamor mi je seglo oko, povsod steklenice s potvorbno vodo kot coca-cola, pepsi-cola, fanta in še njim podobna neslovenska imena. Z otožnim nasmehom sem dejal prijatelju Pavletu: »Po-

Seja izvršnega odbora Slovenske skupnosti

V sredo 21. julija popoldne se je sestel izvršni odbor Slovenske skupnosti. Razpravljal je o trenutnem političnem položaju. Najprej je proučil vprašanje nameravane gradnje hitre ceste čez Barkovelje z vključitvijo stališč, ki so jih iznesli prizadeti prebivalci na posebnem sestanku, ki ga je prejšnji ponedeljek priredila Slovenska skupnost z namenom, da se čimbolj zaščitijo pravice in koristi slovenske manjšine.

Nato je izvršni odbor Slovenske skupnosti vzel na znanje sporočilo deželnega predsednika, v katerem ta sporoča tudi svetovalcu dr. Štoki, da bo ministrski predsednik Colombo predvidoma septembra meseca sprejel delegacijo Slovencev, ki mu bo obrazložila poslano pismo ter zahteve za manjšinsko zaščito. Ob tej priložnosti izraža odbor zadovoljstvo nad dolgo pričakovano novico ter prepričanje, da bo ta obisk koristil reševanju še vseh neresenih vprašanj slovenske narodne skupnosti.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je nato z zadovoljstvom ugotovil, da so se na šolskem področju začeli reševati nekateri pereči problemi v zvezi s položajem profesorjev na slovenskih šolah, to tudi na zahtevo Slovenske skupnosti, ki je storila mnogo korakov pri pristojnih organih in oblasteh.

Izvršni odbor je nato odobril solidarnostno pismo zboru »Rječanj« iz Beneške Slovenije, ki je v zadnjem času tarča napadov šovinističnih skrajnežev ter mu voščilo obilo uspeha pri organiziranju pevskega festivala.

Uspeh slovenskega dijaka

Na vsakoletnem natečaju iz botanike, ki ga prireja botanični inštitut tržaškega vseučilišča, je dijak klasičnega liceja v Trstu Peter Franza prejšnji mesec dobil prvo nagrado za mladince izpod osemnajst let.

Umrl je oče župnika Marija Gerdola

Na katarskem pokopališču so v ponedeljek 26. julija položili k večnemu počitku g. Marija Gerdola, očeta župnika Marija Gerdola v Boljuncu. Vsem prizadetim, zlasti sinovoma g. župniku Mariju ter radijskemu napovedalcu na radiu Trst A g. Jošku izrekamo globoko sožalje.

Tiskovna konferenca o zaščiti Slovencev

V soboto 24. julija je v hotelu de la Ville v Trstu socialistični poslanec Fortuna na posebni tiskovni konferenci obrazložil zakonski osnutek stranke, ki ji pripada, o »posebnih normah za obvarovanje slovenske jezikovne skupine«. Tiskovne konference so se udeležili številni vidni slovenski predstavniki vseh strank ter živo posegli v razpravo.

Obisk tržaške delegacije na Reki

Pretekli teden je tržaška delegacija pod vodstvom župana Spaccinija uradno obiskala Reko. Tržaški upravitelji so tako vrnili obisk, ki so ga nedavno opravili v našem mestu reški predstavniki. Obisk tržaških zastopnikov in razgovori so potekali v najboljšem vzdušju medsebojnega

razumevanja. Iz skupnega zaključnega poročila je razvidno, da nameravata obe strani nadaljevati z že začetim medsebojnim sodelovanjem na vseh področjih.

Analiza vode v kraškem vodovodu

V vodovodnem omrežju pri Trnovci je počila cev, zaradi česar je umazanja pronicala v cevi in s tem v vodovodno omrežje. Uprava kraškega vodovoda je zato prepovedala prejšnji teden uporabo pitne vode v nekaterih kraških vaseh. Čez nekaj dni pa so strokovnjaki izvedli podrobne analize, ki so dokazale, da v vodi ni škodljivih snovi.

Z GORIŠKEGA

Ceste v Števerjanu

V septembru lani so bila na sedežu goriške pokrajine oddana dela za asfaltiranje ceste po Ščednem, v decembru pa dela za ureditev ceste od Bukovja na Jazbine. Občina je zahtevala, da v ščednem zgradijo podporne zidove in so bila zato dela ustavljena. Od Bukovja do Valerišča so po šestih mesecih cesto premerili in sedaj vse spi že dva meseca. Težko je razumeti tako brezbržno vedenje pokrajinske uprave. Občinska uprava dreza in dreza, a ostaja vse pri starem. Ker je podpredsednik goriške pokrajinske uprave, ki se ne zgane, da bi dela šla naprej, prav Slovenec, čeprav ni bil izvoljen kot tak v odbor, pač pa kot predstavnik PSI, bi vendar bilo prav, da tudi on kaj konkretnega ukrene.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 1. do 7. avgusta 1971

Nedelja: 9.30 Pisano domače - II. oddaja. 10.45 Otroška matineja. 11.35 Mestece Peyton - serijski film. 12.25 in ob 15.55 Polet vesoljske ladje Apollo 15. 18.45 Zvezdica zaspanka - slovenski film. 20.35 Bayanihan (filipinski folklorni ansambel).

Ponedeljek: 17.00 Polet Apolla 15. 18.40 Drečjek in trije Marsovčeki. 19.00 Risanka. 20.35 P. Kohout: Takšna ljubezen - nemška TV igra. 21.55 Kulturne diagonale.

Torek: 18.35 Prijatelj Ben - serijski film. 19.05 Stare krčme: Pri Konšku. 19.35 Cesta in mi: Epidemiologija v prometu. 20.35 Samo enkrat živimo - ameriški film. 22.00 Malo za šalo, malo za res. - 3. oddaja.

Sreda: 18.30 Pika Nogavička - švedski film. 19.00 Risan in lutkovni filmi. 19.20 Po sledih napredka. 20.35 I. Stivičič: Kam gredo divje svinje - 5. del.

Četrtek: 18.35 Družina - poljudno znanstveni film. 19.20 Vse življenje v letu dni. 20.35 L. N. Tolstoj: Vojna in Mir - 6. del. 21.25 XXI. stoletje. 22.25 Zbor RTV Beograd.

Petek: 18.30 Ziv-zav (Umag I. del). 19.00 Mestece Peyton - serijski film. 20.35 S pesmijo in plesom: Okoli po svetu - ameriški film. 22.10 Odisėja miru.

Sobota: 16.20 Mladinsko košarkarsko prvenstvo Evrope. 18.25 Po domače z ansambлом Ludvika Lesjaka in viškimi fanti. 18.55 Bratovščina sinjega galeba - 4 del. 20.35 Melodije, ki ste jih radi poslušali. 21.35 Maščevalci - serijski film. 22.25 Pristanek vesoljske ladje Apollo 15. 22.40 Svet otokov in atolov.

† Msgr. Janez Hladnik

136 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Ce je že temu tako, je pa eno gotovo: najdalje se bo slovenstvo v Argentini ohranilo ravno v Slovenski vasi v Lanúsu, ker družji ondote naseljenca skupni odnos do dela, do žrtev, do napredka, do šole, do kulturnega ustvarjanja, do cerkve, do najplemenitejših nagnjenj srca.

Slovenska vas v Lanúsu je košček domovine postavljen v tuji svet. Bog daj, da stavba, ki jo je zidal pokojni gospod Janez, ne bi bila postavljen na pesek in da bi barčica, ki jo spretno vodijo lanuški krmarji, še dolgo kljubovala svetovnim viharjem, ki se zaganjajo vanjo. Idealizem je tista sila, ki drži Slovensko vas pokonci.

Po sv. maši naju je »župan« Nace Glinšek s prijateljem Pavlom Ostercem, ki v Palermu (ena najbolj bogatih mestnih č-

trti Buenos Airesa) živi in tako z velikim avtomobilom razpolaga, da lahko vanj zbaše vso svojo številno družino in še svojo mater povrh, povabil s seboj, da si ogledava pridobitve Slovenske vasi.

Mimo prijaznih slovenskih hiš naju je najprej popeljal na svoj dom. Tako lepe slovenske domačije menda še nisem videl v tujini kot je njegova. Zemljišče obsega 800 kv. metrov in ima kar dva vhoda: enega za ljudi in drugega za avtomobile.

Potem naju je popeljal v slovenski prsvetni dom, ki nosi Hladnikovo ime. Razkazal nama je prostorno dvorano, ki pa še ni popolnoma končana. Slovenski zidarji in njih pomagači opravljajo vsa dela po svojem poklicnem delu ponoči. Požrtvovalnost, ki res nima primere!

Stopili smo nato v »oštrijski štibeljce«, kjer so nekateri obiskovalci metali »hudičeve podobice« (tarok), drugi pa sedeli v živahnem pomenku. Popili smo vsak čašico dišeče kave, nato pa se vrnili v Baragovo misijonišče. Ze je bila blizu ura kosila.

Na širokem dvorišču Baragovega misijonišča je bila za goste pripravljena dolga

bilo: Vse do prave mere! Tu pa še prave mere ni. Sama ponarejena voda, ki je še Wasser-Kalan ne bi pil. On je cenil samo pristno slovensko studenčnico.

Dr. Tine Debeljak pa je »psiholog« coca-cola steklenic očividno boljše poznal kot jaz. Postavil je predse steklenico s te vrste napisom, si natočil kozarec, izpil, mlasknil z jezikom, me zvito pogledal, hudomušno pomežiknil in mi nato razodel odkrito skrivnost.

»Poslušaj, ti večni pesimist! Iznajdljivi in prebrisani kot naši lazaristi so, so se ob pomanjkanju literarnih steklenic ob pretakanju vina iz pletenk zatekli k tem coca-cola posodam. Na eni strani jim ni bilo treba nabaviti posebnih steklenic za vino, po drugi strani pa dela omizje sila soliden vtis. Če se ga bo kdo napil, bodo naši gostitelji lahko rekli: "Pri nas se ga ni, saj je bila sama coca-cola na mizi." Vidiš, temu se reče Lenčeva diplomacija.« (G. Lado Lenčec je namreč gospodarstvo in tehnično gibalno Baragovega misijonišča.)

(Konec prihodnjič)

Na obisku pri goriških skavtinjah

Ko so se slovenski goriški skavti v sredo 21. julija vrnili v Gorico, tabora niso razdrli, temveč ga izročili slovenskim goriškim skavtinjam, ki bodo taborile do sobote 31. julija.

Naš dopisnik jih je obiskal v začetku tega tedna. Najprej je ugotovil, da je lega tabora letos izredno posrečena. Iz kraja Soče je še kakih dvajset minut pešhoje. Tam, kjer se potok Vrsnik izliva v Sočo, je treba zaviti ob potoku čez Sočo na desno. Z višine obiskovalca po nekaj metrih že pozdravi skavtski prapor, ki vihra na obeljenem mlaju.

Sam tabor ima več delov: ob vhodu je veliki šotor, kraj zbiranja za primer dežja, ki pa ga do sedaj skavtinje še niso doživele; na višje ležečem travniku so šotori za prenočevanje. Od tu je izredno lep razgled na naravni amfiteater, ki se razteza okrog doline potoka Vrsnika. Ob samem potoku se pride nato do kuhinje, ki je dobro založena; pod kuhinjo je prehod čez šumečo bistro vodo, na drugi strani pa na majhni jasi oltar, kjer skavtinje vsak dan prisostvujejo sv. maši in duhovni misli.

Tabora se udeležuje 22 skavtinj. Vstajajo ob 8. uri; ob 8,30 je gozdna šola, to je razgovor, kadar ni izletov. V popoldanskem času so predavanja, popoldne pa spoznavanje narave in opravljanje raznih nalog. Taborni ogenj je zvečer ob 9. uri, h kateremu zelo radi prihajajo tudi domačini. V soboto 24. julija jih je prišlo naravnost presenetljivo veliko.

Dekleta so že izvedle anketo o mladinah ter o socialnem in gospodarskem položaju kraja Soče. V nedeljo je bilo v župni cerkvi, ki je posvečena sv. Ani in okrašena z izvirnimi slikami Toneta Kralja, žegnanje, ki so se ga udeležile tudi goriške skavtinje. Pri glavni sv. maši ob osmi uri so sodelovale z branjem prvih dveh beril.

Skavtinje so razdeljene v štiri vode: Galebi, Labodi, Srake in Morske zvezde. V petek 23. julija so napravile izlet k izviru Soče, v torek 27. julija so se pa povzpelle s prelaza na Vrščicu na Mojstovko. Imele so čudovito lepo vreme.

Sploh je ob potoku Vrsnik vse čudovito lepo; udeležence bodo gotovo še dolgo živele ob globokih vtisov, ki jim jih bo to taborjenje dalo. Menimo, da je tak način dela za našo mladino najbolj uspešen, da se ji vzbudi ljubezen do slovenske

zemlje, pesmi, jezika in naroda ter jo navduši za vzvišene ideale.

Nov doktor

V Trstu je na fakulteti za naravoslovje promoviral za doktorja naravoslovnih ved Marijan Černic, doma z Vrha. Novi doktor je obiskoval slovenske srednje šole v Gorici, bil gojenec Alojzijevega in pozneje Marijanišča na Opčinah.

Novemu doktorju naše čestitke!

V NEDELJO 8. AVGUSTA
bo v DOBERDOBU zunanje

PRAZNOVANJE MARIJE SNEZNICE

Dopoldne ob 10,30 bo slovesna sv. maša ob navzočnosti dveh slovenskih misijonarjev, ki se mudita na oddihu v naših krajih: p. Radka Rudeža in g. Stanka Pavlina.

Zvečer ob 9^h tradicionalna procesija s svečami po vaških ulicah s kipom Matere božje.

Vabimo vse bližnje in daljne k tej tradicionalni Marijini slovesnosti!

Seja odbora

Slovenske demokratske zveze

V torek 27. julija se je sestel odbor SDZ na svoji redni seji ter obravnaval vrsto aktualnih vprašanj posebno še glede na novi nastali položaj po sporočilu ministrskega predsednika Colomba, da bo sprejel v jeseni odposlanstvo Slovencev.

V glavnem pa je bila seja posvečena sporočilu o delovanju v pokrajinskem goriškem svetu, ki ga je podala svetovalka Marija Ferletič. Ob koncu je odbor v duhu sodelovanja obeh skupin, ki goriško SDZ sestavljata, t. j. Slovenskega ljudskega gibanja in Slovenske demokratske skupnosti, imenoval novega predsednika dr. Slavka Bratino in novega tajnika dr. Andreja Bratuža.

Tako sestavljajo delegacijo SLG v naši goriški politični krovni organizaciji sedaj dr. Bratuž, Terpin, dr. Paulin in Suligoj, delegacijo SDZ pa Perin, dr. Bratina, dr. Stilič in Persolja.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Romanje z letalom v Rim in nazaj 15. - 16. - 17. septembra 1971

Prireja ga župnija sv. Jerneja apostola, Opčine. Načrt in spored:

15. 9. 1971: Odhod iz Opčin ob 5.45 z avtobusom na letališče v Ronchi.

Odlet ob 7.00 z letalom DC 9 v Rim. Pristanek ob 8.00 na rimskem letališču Leonardo Da Vinci. Od tu odhod z avtobusom na Albanske griče v Castelgandolfo, poletno rezidenco sv. očeta.

Zajtrk v Castelgandolfo. Nato avdiencia pri papežu. Po sprejemu pri papežu izlet v avtobusom mimo vulkanskih jezer Albano in Nemi.

Kosilo na prostem v značilni restavraciji. Nato preko znanih krajev Marino, Grottaferrata in Frascati v Rim. Razmestitev po sobah v slovenskih hotelih »Bled« in »Daniela«. Popoldne prosto.

Ob 19.00 večerja v hotelski restavraciji. Ob 21.00 z avtobusom nočni ogled razsvetljenega mesta Rim: Piazza Vittorio, bazilika S. Maria Maggiore, Piazza Esedra, Quirinale (rezidenca državnega poglavarja), Fontana di Trevi, Piazza Barberini, Via Veneto, Pincio, Piazza di Spagna, Piazza del Popolo, Mausoleo di Augusto, Piazza Navona, Castel Sant'Angelo, Piazza S. Pietro, Gianicolo (grič, odkoder se nudi razgled na celo mesto), Fontana Paolina, Trastevere, Piazza Venezia, Viale dei Fori Imperiali, Colosseo — povratek v hotel.

16. 9. 1971: Ob 7.00 sv. maša v posebni kapeli cerkve S. Croce in Gerusalemme, v bližini hotela, kjer so shranjene relikvije sv. križa. Po maši zajtrk v hotelu. Ob 9.00 ogled mesta z avtobusom: bazilika sv. Klementa (S. Clemente, kjer je grob sv. Cirila), Kolosej (obisk notranjosti), Fori Imperiali, Piazza Venezia, Vatikan z baziliko sv. Petra (kupola in zakladnice), povratek v hotel preko Trastevere, Pira-

mide di Cestio, Terme di Caracalla.

Ob 13.00 kosilo v hotelu. Kratek počitek. Ob 14.30 z avtobusom: Svete stopnice, katakombe sv. Kalista, bazilika S. Maria Maggiore (sv. Marija Snežna), cerkev S. Pietro in Vincoli (Michelangelov Mojzes), povratek v hotel. Nato večerja. Prosto. (Možnost poljubnega izleta — to bi moral vsak posebej plačati — v Tivoli ponoči z ogledom Villa d'Este in njenih 2000 vodometov ali pa večer v opernem gledališču Terme di Caracalla. Vse informacije bo dajalo vodstvo hotelov).

17. 9. 1971: Ob 7.00 sv. maša, kakor 16. septembra.

Ob 8.00 zajtrk v hotelu. Dopoldne prosto. Poljuben ogled vatikanskih muzejev ali živalskega vrta ali trgovin.

Ob 13.00 kosilo v hotelu. Nato odhod z avtobusom. Na poti ogled bazilike S. Paolo fuori le Mura, Tre Fontane, E.U.R., Ostia Antica (izkopanine), Lido di Ostia. Od tu odhod na rimsko letališče.

Ob 21.00 odlet. Ob 22.00 pristanek na letališču v Ronkah, odkoder bo avtobus prepeljal romarje domov na Opčine.

Cena romanja: lir 54.500 na osebo. Velja za skupino od 35 do 50 oseb. V tej ceni niso vključene pijače v hotelu, ne vstopnine v muzeje, na kupolo sv. Petra itd.

Romanje organizira župnijski urad na Opčinah (tel. 211276) s sodelovanjem g. Vinka Lestika, slovenskega hotelirja v Rimu, ki je porok za tehnični uspeh načrta. Načrt sam je zahtevan tako, da zahteva čim manjši napor, zato je romanje z letalom primerno tudi za starejše ljudi.

Vpisovanje se bo zaključilo 15. avgusta. V primeru nezadostnega števila openskih faranov se lahko prijavijo tudi romarji iz sosednjih župnij.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 1. do 7. avgusta 1971

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Franck: Koral v a molu za orgle. Igra prof. H. Bergant. 11.15 L. Lantieri in E. Benedetti: »Naskok na gorske velikan«. Prva oddaja: »Alpinizem v preteklih stoletjih«. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 S. Giovanninetti: »Mesec«. Radijska drama v dveh slikah s prologom in epilogom. 16.55 Parada orkestrrov. 17.30 Revija zborovskega petja. 18.00 Händel: »Water-music, suite«. Hristić: Ohridska legenda, baletna suite. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Filmska glasba. 20.30 Ljudske pesni v komorni predelavi. 20.45 Ljubezenska lirika.

Ponedeljek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 17.35 Obletnica meseca: »Miroslav Vilhar ob 100-letnici smrti« — Kam po maturi? 19.40 Zbor »T. Birchebner« iz Tapoljana in Nogareda al Torre. 21.00 Socialno vprašanje v slovenskem romanu: Juš Kozak: »Santpeter«.

Torek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojo. 19.10 C. Piermani: Kako posluje italijanski parlament (4) »Parlamentarni mandat«. 19.40 Zbor »J. Gallus« iz Trsta. 20.35 Gobec: »Planinska roža«, opereta v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Evropske prestolnice (5) »Amsterdam«. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovarček sodobne znanosti - Na počitnice. 18.55 »Los Paraguayos«. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Jazzovski ansambli. 19.45 Zulujske pesmi. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 G. Bartolozzi: Otroci v prvih letih svojega razvoja (5) »O kalorični vrednosti dojenčkove prehrane in oskrbi z vitamini«. 18.30 Čajkovski: Simfonijski št. 2 v c molu, op. 17. »Mala Rusija«. 19.10 V. Beličič: Kraške črtice: »Večna luč«. 20.35 S. Yashiro: »Prividna lokomotiva«. Radijska drama.

Petek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Zgodovina prometnih sredstev (5) »Nastanek železnice«. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.50 Folklorni plesi.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 Poklici: »Mlinarji«. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.10 Operetne melodije. 16.30 Plesna čajanka. 17.20 Za mlade poslušavce: Popevke dneva - Beseda o poeziji - Moj prosti čas. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.10 Svet v očeh slovenskih popotnikov (6) F. S. Finžgar: »Na Posilipu. Skoziraj pred »pekel«. 19.25 Nekaj jazza. 19.45 Moški komorni zbor iz Celja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 M. Vilhar: »Detelja«. Saloigra v enem dejanju.

★

Promocija

Na tržaški univerzi je diplomirala iz biologije z odličnim uspehom in pohvalo Tanja Prinčič. Iskreno čestitamo prijateljici iz Rojana!

★

Za misijonarja Stanta: Černic, Rupa 10.000 lir.

OBVESTILA

Kolonija v Ovaru. Dečki se vrnejo v nedeljo, 1. avgusta, ob 11,05 z vlakom na železniško postajo v Gorici. — Deklice odpotujejo v torek 3. avgusta z vlakom ob 9,32 iz Gorice. Na železniški postaji naj bodo zbrane ob 9. uri.

Duhovne vaje za dekleta bodo v Trstu v provincialnem domu Solskih sester ul. delle Docce 34 od petka 20. avgusta zvečer do ponedeljka 23. avgusta zvečer. Vodil jih bo g. Lojze Zupančič.

Mesečna maša za edinost bo v ponedeljek, 2. avgusta, v kapeli Marijinega doma v Trstu (ul. Risorta 3) ob 7. uri zvečer. Vabljeni vsi prijatelji cerkvene edinosti, zlasti člani Apostolstva sv. Cirila in Metoda in udeleženci letošnjega ekumenskega romanja v Zagreb na marijanski kongres, in v Prekmurje med slovenske evangelizirane. Maši bo sledil razgovor o romanju. O tej priložnosti se lahko poravnajo tudi potni stroški za romanje.

Se eno romanje v Lurd. V dneh od 18. do 26. septembra 1971 organizira avtobusno podjetje Ljubljana-transport, Trdinova 3, Ljubljana potovanje z avtobusom. Program in podrobna obvestila nudi: poslovnica v Ljubljani.

DAROVİ

Za »Katoliški glas«: N. N. Gorica - Trst 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Namesto cvetja na grob pok. svakinje Fani Podgornik daruje Alojzija Podgornik 2.000; M. Z., Gorica 4.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Frančiška in Helena Prelli 10.000 lir v počastitev umrlega moža oziroma očeta Ludvika; kolegice in kolegi Helene Prelli namesto cvetja na grob njenega očeta Ludvika

ZAHVALA

V petek, 23. julija, nas je nenadno za vedno zapustil dragi mož in oče

Ludvik Prelli - Prelec

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so kakor koli počastili dragega pokojnika in za vse izraze sožalja.

Trst, dne 26. julija 1971

Zena in otroci

Previden s tolažili sv. vere je 24. julija zaspal v Gospodu

Mario Gerdol

Toplo se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin našega dragega pokojnika.

Se posebej naj gre naša zahvala vsem duhovnikom, ki so se udeležili žalnega obreda.

Zalujoča žena Josipina, sin Marij - župnik, hči Marija, sin Joško in Avguštin s svojima družinama ter sestra Antonija

Trst, 28. julija 1971

UPRAVA HOTELOV »BLED« IN »DANIELA«

via S. Croce in Gerusalemme 40, tel. 777102, Roma - Rim

sporoča slovenskim rojakom v Rimu, da ima sedaj redno v zalogi slovenska vina, Rogaško in Radensko slatino

Konfekcija MONCARO

GORICA - CORSO VERDI, 117 - TEL. 22-29

OBVESČA SVOJE CENJENE ODJEMALCE, DA SE JE PRICELA

VELIKA RAZPRODAJA

VSE POMLADNE IN POLETNE, ZENSKÉ TER MOSKE KONFEKCIJE.

- NAJNOVEJSI VZORCI IN BARVE !
- NAJBOLJŠA KAKOVOST BLAGA !
- BOGATA IZBIRA !

● VSE PO ZELO ZNIZANIH CENAH !

● OBISCITE NAS !

● OGLEJTE SI NASE IZLOZBE !